

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Sendt til HoeringPlan@plst.dk
Sagsnr. 2023-4545

14-11-2023

Høringssvar af screeningen for arealer til potentielle større energiparker på land

Dansk Skovforening takker for muligheden for at kommentere på høringen vedr. screeningen for arealer til potentielle større energiparker på land.

Dansk Skovforening hilser det overordnet velkomment, at regeringen er åben for at se på mulighederne for etablering af VE-anlæg (særligt vindmøller) i skov. Skovene overses ofte som potentielle arealer for VE-anlæg på grund af de restriktive bestemmelser i skovloven for etablering af anlæg i skov. Sammentænkning af skovarealer med andre anvendelser, herunder etablering af VE-anlæg, er nødvendigt i en tid, hvor areal er en knap ressource. Der er således gode potentialer for etablering i både eksisterende skov og på arealer med skovrejsning, hvor de tekniske anlæg kan tænkes ind fra starten. Uanset, skal der tages hensyn til den potentielle påvirkning af biodiversiteten. Vigtigst er dog, at etableringen sker i dialog og samarbejde med lodsejeren.

Vi har noteret vi os, at regeringen i udpegningen af de 32 første potentielle arealer til energiparker har flere områder, der indeholder helt eller delvist skov bl.a. Bredlund Plantage (ID236) i Silkeborg Kommune, som er udpeget som potentielt område for etablering af vindenergi. Det giver et signal om regeringens villighed til at se på etableringen af vindmøller i eksisterende skov, hvilket vi i udgangspunktet finder positivt.

Overordnet bakker Dansk Skovforening op om, at det bliver muligt for skovejerne at sætte vindmøller op i deres skove på frivillig basis.

Skovloven og byggeri i fredskov

Opstilling af vindmøller (og potentielt andre VE-anlæg) i fredskov medfører en række udfordringer. Skovlovens §11 begrænser i øjeblikket muligheden for, at der på fredskovspligtige arealer kan opføres bygninger, etableres anlæg, gennemføres terrænændringer eller anbringes affald.

Muligheden for dispensation fra skovlovens § 11 administreres i dag restriktiv. Det vil således kræve en politisk beslutning at ændre nuværende dispensationspraksis – eller alternativt at indføre en undtagelsesbestemmelse, der sikrer hjemmel til at opføre vindmøller i skov under givne forudsætninger.

Erstatningsskov

Skovloven indeholder bestemmelse om, at der ved dispensationer fra lovens § 11 skal etableres erstatningsskov. Dette kan jf. Bekendtgørelse om erstatningsskov og særlige regler vedrørende kystbeskyttelse på fredskovspligtige arealer m.v. ske ved pålæg af fredskovpligt på et eksisterende skovareal uden fredskovspligt eller ved at rejse ny skov.

Det fremgår yderligere, at hvis ophævelsen af fredskovspligten eller udnyttelsen af dispensationen skønnes at medføre skader på eller fare for skader på de tilgrænsende bevoksninger, kan beregningsgrundlaget for erstatningsskoven øges med disse arealer.

Udlægges områder i fredskov til energipark, vil etablering af anlægget betyde, at dele af fredskoven vil blive ryddet. Det vil skabe randeffekter og dermed ustabilitet i skoven, hvilket vil medvirke til lavere produktivitet. Kravet om etablering af erstatningsskov vil derfor blive desto større.

Udlæg af erstatningsskov pålægges som udgangspunkt skovejeren som betingelse for dispensationen. Det er rimeligt i de tilfælde, hvor skovejeren selv tager initiativ til opsætning af VE-anlæg.

For energiparker, der placeres på private fredskovarealer, og som gennemføres gennem en anlægslov, bør rejsning af erstatningsskov ikke lægge skovejeren til last. Derfor bør det være en del af den samlede økonomi i projektet, at staten forpligtiges til at finansiere eller på anden måde sikre etableringen af den erstatningsskov, projekter i skov vil kræve.

Ved mindre projekter bliver erstatningsarealerne tilsvarende små. Det kan være svært for mindre skovejere selv at finde egnede arealer til erstatningsskov, hvilket kan bremse vindmølleprojekter på land. Vi foreslår derfor, at der etableres en fælles pulje, der sikrer, at erstatningsskove i forbindelse med VE-projekter kan placeres optimalt og samles som større skovarealer – uanset hvem der måtte være forpligtet til at rejse erstatningsskov.

Sådanne ordninger til etablering af erstatningsskov bør fokusere på, at erstatningsskoven placeres hensigtsmæssig fx i forbindelse med anden/eksisterende skov, eller så erstatningsskoven sikrer større sammenhængende arealer for at sikre den produktivitet, der mistes i de skove, hvor anlæggene placeres.

Inddragelse af lodsejer

Dansk skovforening opfordrer til, at planlægningen af energiparker sker i tæt dialog og med inddragelse af de lodsejere, der bliver berørt. Det gælder både dem, der skal lægge jord til, men også naboskove til energiparker.

Ved opstilling af vindmøller i eksisterende skov, er det afgørende, at skovejerne får mulighed for at bidrage med sin viden i planlægningen, så etableringen kommer til at få så lille en påvirkning af skovdriften som muligt. Større rydninger skaber større randområder, og kan gøre skoven ustabil. Herved vil skovens produktivitet nedsættes. Der bør derfor tages hensyn til driftsplaner i planlægningen.

En tidlig inddragelse af lodsejer vil ligeledes kunne skabe transparens og klarhed over, hvilke kriterier, der ligger til grund for udpegningen. Det gælder særligt, når der i forvejen er modstridende interesser og udpegninger for områderne fx natur, skov, stilleområde, råstof mv.

Det er ligeledes uklart, hvilke muligheder lodsejerne har for enten at afslå eller acceptere projekterne. Inddrages lodsejerne ikke tidligt i processen, øges risikoen for modstand, hvilket risikerer at trække processen i langdrag og fordyre projektet. Det er uklart af høringsmaterialet, hvilke muligheder staten/kommunen har for at gennemføre projektet fx gennem ekspropriation.

Høring af naboarealer

Skovejere, der bliver nabo til VE-arealer i det åbne land, bliver ofte overset i forhold til dialog og kompensation af både planlæggere og energiselskaber. Naboer til VE-anlæg uden beboelsesbygninger får blandt andet ikke erstatning for gener og værditab påført af VE-anlæggene. Særligt nabo-vindmøller kan forringe værdien af skoven, herunder jagtmulighederne, hvilket der bør kompenseres for. Det gælder især, når vindmøller står syd/sydvest for skoven og giver solflimmer i længst tid.

Med venlig hilsen

Anne Sig Rosvall

Politisk konsulent, Dansk Skovforening

Mobil: 4031 7738

Mail: Ar@danskskovforening.dk